

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 17, 2017

Nummer 17, 2017

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:766](#) 21-04-2017

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:3292](#) 13-04-2017

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:1259](#) 11-04-2017

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2016:5124](#) 29-11-2016

Rechtbank

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:3303](#) 11-04-2017

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2017:2283](#) 22-03-2017

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2016:591](#) 27-01-2016

RECHTSPRAAK

Hoewel de grond voor ondertoezichtstelling sinds 1 januari 2015 is gewijzigd, is de maatstaf die de Hoge Raad met betrekking tot de ‘omgangsondertoezichtstelling’ heeft aangelegd, met inachtneming van de nieuwe gronden op dezelfde wijze van toepassing.

Met ingang van 1 januari 2015 is de wettelijke regeling van de ondertoezichtstelling gewijzigd (zie wet van 12 maart 2014, *Stb.* 2014, 130). De vraag of de maatregel van een ‘omgangsondertoezichtstelling’ kan worden opgelegd, dient thans te worden beantwoord met inachtneming van de in artikel 1:255 lid 1 BW gestelde eisen. Daarbij komt echter onverminderd betekenis toe aan de maatstaf die in de rechtspraak van de Hoge Raad is ontwikkeld in verband met het tot 1 januari 2015 geldende artikel 1:254 (oud) BW. Blijkens die rechtspraak (zie o.m. HR 13 april 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB1009, *NJ* 2002/4 en HR 19 februari 2016, ECLI:NL:HR:2016:295; vlg. ook HR 13 april 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB1073, *NJ* 2002/5) luidt deze maatstaf als volgt:

‘3.3 Het toepassen van de maatregel van ondertoezichtstelling betekent een inmenging in het gezinsleven van ouder(s) en kind. Deze maatregel is slechts gerechtvaardigd indien zij berust op de in de wet aangegeven gronden en dient ter bescherming van het belang van het kind. De rechter die de ondertoezichtstelling uitspreekt, zal in zijn beschikking niet alleen moeten vermelden dat deze beide gronden aanwezig zijn, doch ook moeten aangeven op grond van welke gegevens hij tot zijn oordeel is gekomen dat de minderjarige zodanig opgroeit dat zijn zedelijke of geestelijke belangen of zijn gezondheid ernstig worden bedreigd, en andere middelen ter afwending van die bedreiging hebben gefaald of waarschijnlijk zullen falen.

Niet uitgesloten is dat het opleggen van de maatregel van ondertoezichtstelling gerechtvaardigd kan zijn wanneer het ontbreken van een omgangsregeling of juist het bestaan ervan, dan wel de conflicten of problemen bij het totstandbrengen of het uitvoeren van een omgangsregeling zodanige belastende conflicten of problemen opleveren voor het kind dat deze, op zichzelf of in combinatie met andere omstandigheden, een ernstige bedreiging opleveren voor zijn zedelijke of geestelijke belangen, en andere middelen ter afwending van deze bedreiging hebben gefaald of, naar te voorzien is, zullen falen. In een dergelijk geval

moeten aan de motivering van de toewijzing hoge eisen gesteld worden. Dat uit de raadsreportage en het verhandelde ter terechtzitting het Hof is gebleken dat een omgangsregeling niet op vrijwillige basis tot stand komt en dat de Raad voor de Kinderbescherming ter zitting heeft gesteld dat de minderjarige ernstig wordt bedreigd in haar ontwikkeling als ze geen contact heeft met haar biologische vader, levert geen toereikende motivering op voor het opleggen van een maatregel als de onderhavige.'

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-04-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:766

Zaaknummer: 16/05779

RECHTSPRAAK

Verzoekster is ambtshalve ontslagen als bewindvoerder, omdat zij niet voldoet aan de kwaliteitseisen als professioneel bewindvoerder. Hof schorst de uitvoerbaar bij voorraadverklaring van de beslissing. Hof roept de kantonrechter op om in de bodemprocedure als informant te worden gehoord.

Bij brief van 24 februari 2015 heeft de kantonrechter van de Rechtbank Noord-Nederland aan verzoekster medegedeeld dat zij benoembaar is als bewindvoerder, mentor en curator.

Bij brief van 19 juli 2016 heeft de rechtbank vastgesteld dat verzoekster niet voldeed aan het Besluit kwaliteitseisen. Ingevolge artikel 1:448 lid 2 BW kan de kantonrechter een bewindvoerder ambtshalve ontslaan wegens gewichtige redenen of omdat hij niet meer voldoet aan de eisen om bewindvoerder te kunnen worden. Verzoekster is in een bepaald bewind vervolgens ambtshalve ontslagen als bewindvoerder. Zij is daarover niet gehoord.

Verzoekster vraagt in hoger beroep onder andere schorsing van de uitvoerbaar bij voorraad verklaarde beslissing tot ontslag.

Het hof schorst de beslissing tot ontslag en overweegt daarbij het volgende.

Niet is gebleken dat de rechthebbende in deze zaak of andere cliënten zijn benadeeld door het optreden van verzoekster. De rechthebbende in deze concrete zaak heeft door een schrijven laten weten graag cliënt bij verzoekster te willen blijven.

Verder heeft de Rechtbank Overijssel verzoekster in lopende dossiers niet ontslagen als bewindvoerder. Deze rechtbank heeft – in afwachting van het ingestelde hoger beroep – wel afgezien van de benoemingen van verzoekster in nieuwe dossiers.

Een van de problemen betrof de beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Die is inmiddels geregeld. In het jaarlijks verslag van de accountant van 26 mei 2016 staat voorafgaand aan de opmerking dat verbeteringen nodig zijn om aan de kwaliteitseisen en verplichtingen te voldoen dat '[d]e kwaliteitseisen welke het besluit stelt, [...] in acht [zijn] genomen'. Het

grootste struikelblok lijkt te zijn de bedrijfsorganisatorische en financiële situatie van verzoekster en haar bestuurder. Verzoekster heeft aangevoerd dat de door de accountant aanbevolen verbeteringen inmiddels zijn doorgevoerd. Ten bewijze van de niet zorgelijke financiële situatie heeft verzoekster ook gegevens overgelegd.

Alles afwegende ziet het hof aanleiding de werking van de bestreden beschikking te schorsen in afwachting van de beslissing in de bodemprocedure. Voorts acht het hof het aangewezen dat de kantonrechter in de bodemprocedure als informant zal worden gehoord.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 13-04-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:3292

Zaaknummer: 200.205.319/02

RECHTSPRAAK

Verwekker doet verzoek tot vervangende toestemming tot erkenning en vernietiging van de erkenning door een andere man. Hij had zijn advocaat tijdens de zwangerschap al een brief laten schrijven met het verzoek tot erkenning, maar dient pas geruime tijd later het verzoek in bij de rechtbank. Strikte maatstaf geldt. Verzoek afgewezen. Wel onderzoek naar omgang.

Partijen hebben kortdurend een relatie gehad. Tijdens die relatie is de moeder zwanger geworden. Niet in geschil is dat de verzoeker de verwekker is van het kind. Nadat de relatie was verbroken, heeft de verwekker via zijn advocaat op 15 februari 2016 de moeder laten weten dat hij het ongeboren kind wil erkennen. De moeder wenste daaraan geen medewerking te verlenen. Nadien is het kind eind juli 2016 erkend door een andere man. De verwekker heeft een verzoek tot vernietiging van die erkenning en vervangende toestemming tot erkenning in oktober 2016 bij de rechtbank ingediend.

De rechtbank overweegt als volgt. De verwekker die het kind wil erkennen en zich daarbij geconfronteerd ziet met het feit dat het kind inmiddels met toestemming van de moeder door een andere man rechtsgeldig is erkend, kan niettemin de vernietiging van de erkenning van het kind door die andere man bewerkstelligen, als de rechter hem vervangende toestemming als bedoeld in artikel 1:204 lid 3 BW verleent tot erkenning van het kind. Daarbij kunnen twee situaties worden onderscheiden:

1. De situatie waarin de verwekker vervangende toestemming tot erkenning heeft kunnen vragen maar zulks heeft nagelaten; in dat geval wordt een strikte maatstaf gehanteerd en kan de verwekker de met toestemming van de moeder gedane erkenning van het kind aantasten, indien door de moeder toestemming tot erkenning van de niet-verwekker is gegeven met slechts het oogmerk de belangen van de verwekker te schaden.
2. De situatie waarin de verwekker niet of niet tijdig vervangende toestemming tot erkenning heeft kunnen vragen; alsdan wordt een minder strikte maatstaf gehanteerd, te weten: of de moeder, in aanmerking genomen de onevenredigheid tussen de belangen van de verwekker

bij de erkenning en de daartegenover staande belangen van de moeder – telkens in verband met de belangen van het kind – in redelijkheid tot het verlenen van toestemming aan de niet-verwekker heeft kunnen komen.

De rechtbank moet oordelen welke maatstaf in dit geval van toepassing is. De rechtbank is van oordeel dat de in het arrest van de Hoge Raad van 30 oktober 2015 genoemde termijn van drie maanden analoog van toepassing is in de onderhavige zaak. Daarbij acht de rechtbank van belang dat de achtergrond van het stellen van die termijn enerzijds is dat drie maanden lang genoeg zijn om betrokkenen de gelegenheid tot beraad en overleg te geven en anderzijds dat de betrokkenen niet onnodig lang in onzekerheid blijven. De rechtbank volgt de verzoeker niet in zijn stelling dat die driemaandentermijn pas begint te lopen vanaf het moment dat aangifte is gedaan van de geboorte van het kind. Omdat ook erkenning van een ongeboren kind mogelijk is en daardoor ook vervangende toestemming tot erkenning van een ongeboren kind kan worden verleend, staat niets eraan in de weg dat, als de verwekker op de hoogte is van de zwangerschap en middels een schrijven van zijn advocaat aan de (aanstaande) moeder om erkenning van het ongeboren kind heeft verzocht, de driemaandentermijn al gaat lopen voor de geboorte van het kind. Wil de strikte maatstaf van toepassing zijn, had het verzoek tot vervangende toestemming tot erkenning veel eerder moeten zijn ingediend.

Toetsend aan de minder strikte maatstaf (situatie 2) wijst de rechtbank het verzoek tot vervangende toestemming tot erkenning af.

Wegens '*intended family life*' is de man wel ontvankelijk in zijn verzoek tot omgang. Daarvoor is eerst onderzoek en advies van de Raad voor de Kinderbescherming nodig.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:3303

Zaaknummer: C/03/226720 / FA RK 16-3644

RECHTSPRAAK

De vrouw heeft een letselschadevergoeding ontvangen van € 10.000. Daarvan ziet € 5.000 op immateriële schade. De andere € 5.000 is toegekend in verband met verlies van arbeidsvermogen en economische kwetsbaarheid voor het huwelijk en is daarom ook verknocht. Het hof volgt dit betoog niet.

Het bedrag van € 10.000 dat de vrouw kort na het feitelijk uiteengaan van partijen heeft opgenomen van haar rekening, ziet voor de helft op de immateriële schadevergoeding die zij wegens een ongeval heeft ontvangen. De andere € 5.000 is volgens de vrouw aan haar toegekend in verband met verlies van arbeidsvermogen en economische kwetsbaarheid in de periode voor het huwelijk. Volgens de vrouw dient de jurisprudentie over inkomensderving na het huwelijk analoog te worden toegepast op haar inkomensderving voor het huwelijk.

Het hof overweegt als volgt. Op grond van HR 3 november 2006, ECLI:NL:HR:2006:AX7805 dient voor het antwoord op de vraag of een letselschadevergoeding aan een der echtgenoten verknocht is, naast de niet in het geding zijnde vaststelling dat de vergoeding naar haar aard uitsluitend afgestemd is op de aan de persoon van die echtgenoot verbonden nadelige gevolgen van het ongeval, te worden vastgesteld op welke schade van die echtgenoot de vergoeding betrekking heeft. In dit verband heeft de Hoge Raad overwogen dat bijvoorbeeld nodig zal kunnen zijn dat blijkt of de vergoeding betrekking heeft op schade die de betrokken echtgenoot als gevolg van het ongeval na ontbinding van de gemeenschap in de toekomst zal lijden, zoals toekomstige inkomensschade wegens door het ongeval blijvend verloren arbeidsvermogen.

Gesteld noch gebleken is dat er bij het toekennen van letselschadevergoeding aan de vrouw rekening mee gehouden werd dan wel moest worden dat sprake was van door het ongeval blijvend verloren arbeidsvermogen, dan wel dat de vrouw als gevolg van het ongeval blijvend extra medische kosten en/of kosten voor huishoudelijke hulp zou moeten maken. De hoogte van de materiële schadevergoeding, slechts € 5.000 wijst er niet op dat dit het geval is geweest. Bovendien, zo blijkt uit de stellingen van de vrouw, was ten tijde van de huwelijkssluiting niet langer sprake van verlies van arbeidsvermogen en economische

kwetsbaarheid, en werkte zij volledig. Naar het hof begrijpt heeft zich in die situatie geen verandering voorgedaan. Het dient er dan ook voor te worden gehouden dat de schadevergoeding niet ziet op schade door blijvende lichamelijke beperkingen ten gevolge van het ongeval. Gelet hierop ziet het hof geen aanleiding de vrouw in haar betoog inzake analoge toepassing te volgen en de materiële letselschadevergoeding als verknocht aan te merken. Het bedrag van € 5.000 behoort tot de huwelijksgoederengemeenschap en de man komt daarvan de helft toe.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 11-04-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:1259

Zaaknummer: 200.200.816/01

RECHTSPRAAK

De vrouw verzoekt (in opdracht van de gemeente) het vaderschap van de man vast te stellen. De man komt niet voor in het BRP. De man is tot tweemaal toe opgeroepen in de Staatscourant. De rechtbank oordeelt dat niet kan worden vastgesteld dat de man een bestaand persoon is. De man kan daarom niet worden aangemerkt als belanghebbende. De vrouw wordt niet-ontvankelijk verklaard in haar verzoek.

De vrouw heeft verzocht het ouderschap van de man vast te stellen aangaande de minderjarige en te bepalen dat de man aan haar, op grond van het bepaalde in artikel 1:208 BW, een bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige van € 300 per maand dient te voldoen.

De rechtbank stelt vast dat de vrouw in haar verzoekschrift alleen de naam van de man heeft genoemd en dat zij bij indiening van het verzoekschrift geen BRP-uittreksel heeft overgelegd. Aan de vrouw is vervolgens verzocht om een dergelijk uittreksel. Zijdens de vrouw is vervolgens een brief van de gemeente in het geding gebracht waaruit blijkt dat de man niet voorkomt in de BRP. De man is vervolgens tot tweemaal toe opgeroepen in de *Staatscourant*, maar is niet verschenen. Uit het verhandelde ter zitting heeft de rechtbank geen andere informatie over de man kunnen afleiden dan uitsluitend de naam. De vrouw heeft geen geboortegegevens kunnen verstrekken. Evenmin is de woon- en/of verblijfplaats van de man bekend geworden. En de naam van de man komt dus ook niet voor in de BRP. Op grond van het vorenstaande komt de rechtbank tot het oordeel dat niet kan worden vastgesteld dat de man een bestaand persoon is. Daarom kan de rechtbank de man niet aanmerken als belanghebbende in de zin van artikel 798 Rv. De rechtbank is van oordeel dat het voorgaande ertoe dient te leiden dat de vrouw niet-ontvankelijk wordt verklaard in het verzoek.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 22-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2017:2283

Zaaknummer: C/15/243387 / FA RK 16-2999

RECHTSPRAAK

Achterblijvende echtgenoot heeft krachtens testament vruchtgebruik over de nalatenschap. Ernstig tekortschieten in de verplichtingen als vruchtgebruikster. Onderbewindstelling van het vruchtgebruikvermogen.

De vraag die aan het hof voorligt is of de achterblijvende echtgenoot die krachtens testament het vruchtgebruik over de nalatenschap heeft, in het licht van het bepaalde in artikel 3:221 BW, in zodanig ernstige mate tekort is geschoten in de nakoming van haar verplichtingen als vruchtgebruikster, dat aan appellante, een van de erfgenamen, het beheer moet worden toegekend of dat het vruchtgebruik onder bewind gesteld moet worden. Gebleken is dat na het overlijden van erflater partijen niet zijn overgegaan tot afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden en het testament. Zo is geen uitvoering aan het verrekenbeding gegeven en is het vruchtgebruik niet geleverd aan de achterblijvende echtgenoot. Partijen zijn het erover eens dat het vruchtgebruik door verjaring (alsnog) is ontstaan. In de jaren na het overlijden van erflater zijn de testamentaire en wettelijke bepalingen omtrent het vruchtgebruik niet gevolgd. Tot 2013 hebben de erfgenamen als hoofdgerechtigden dit geaccepteerd. Inmiddels zijn de familieverhoudingen ernstig verstoord geraakt.

Gebleken is dat de achterblijvende echtgenoot niet heeft gezorgd voor een beschrijving als bedoeld in artikel 3:205 lid 1 BW en dat zij geen jaarlijkse ondertekende opgave heeft gezonden als bedoeld in artikel 3:205 lid 4 BW, hoewel zij daartoe wel gehouden is. Verder hebben de andere erfgenamen behoudens appellante erkend dat zij gelden van de bankrekening hebben opgenomen en effecten hebben verkocht om het nieuwe appartement te kunnen financieren. Het appartementsrecht kent geen aantekening aangaande enig vruchtgebruik. Ter zitting bij het hof heeft een van de erfgenamen verklaard dat ook in de jaren voor de aankoop van het appartement reeds effecten zijn verkocht. Gesteld noch gebleken is dat appellante bij de bankopnames of de verkoop van effecten betrokken is, hoewel op grond van het testament het beheer over de aan het vruchtgebruik onderworpen zaken aan alle erfgenamen als eigenaren gezamenlijk toekomt (artikel II sub g van het testament) en de achterblijvende echtgenoot tezamen met de eigenaren de wijze van belegging en herbelegging diende te bepalen (artikel II sub h van het testament).

Het betreft hier het niet nakomen van bepalingen die in overwegende mate bestemd zijn om de goederen die met het vruchtgebruik belast zijn in stand te houden en dienen ter bescherming van de hoofdgerechtigden, zodat bij schending daarvan naar het oordeel van het hof sprake is van een zodanig ernstig tekortschieten in de nakoming van de verplichtingen als vruchtgebruikster dat aanleiding bestaat om nadere maatregelen te nemen. Gelet op de verstoorde familieverhoudingen zal het hof het beheer niet toekennen aan appellante. Het hof zal vanwege die verstoorde familieverhoudingen het vruchtgebruik onder bewind stellen. Partijen hebben zich niet uitgelaten over de vraag wie tot bewindvoerder zou kunnen worden benoemd. Zij zullen hiertoe alsnog in de gelegenheid worden gesteld. Het heeft de voorkeur van het hof dat partijen een gezamenlijk voorstel doen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 29-11-2016

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2016:5124

Zaaknummer: 200.176.200/01

Rechters: G.B.C.M. van der Reep, M.F.G.H. Beckers en M.C. Schenkeveld

Wetsartikelen: 3:221 BW en 3:205 BW

RECHTSPRAAK

Verklaring voor recht dat het religieuze huwelijk naar Nederlands recht geen geldig huwelijk is, zodat ook niet gescheiden hoeft te worden.

Vast staat dat tussen partijen in Nederland een huwelijk ten overstaan van de imam is voltrokken en dat geen huwelijk is voltrokken ten overstaan een ambtenaar van de burgerlijke stand. Ter zitting hebben partijen aangegeven dat zij op basis van het in Nederland voltrokken religieuze huwelijk in Noorwegen als gehuwd geregistreerd zijn, en dat in Noorwegen geen (nadere) huwelijksplechtigheid heeft plaatsgevonden. Dit betekent dat naar Nederlands recht geen geldig huwelijk tussen partijen tot stand is gekomen.

Aangezien geen sprake is van een huwelijk, zijn het verzoek tot echtscheiding en het verzoek tot nietigverklaring van het huwelijk niet voor toewijzing vatbaar. Gelet hierop zal de rechtbank voor recht verklaren dat geen sprake is van een huwelijk tussen partijen, en de griffier opdragen een afschrift van de beschikking te zenden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeenten van partijen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 27-01-2016

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2016:591

Zaaknummer: C/15/231373 / FA RK 15-5185